

[Margrete Auken]

er det inden for et enkelt område, nemlig det, der hører hjemme i den medicinske verden, i meget høj grad noget, der ikke er kønere, nemlig prestigen.

Informatikken er blevet drøftet en del herinde, og jeg skal lade være med at sige ret meget om den, for jeg ikke har megen tid, men også her vil jeg spørge: har de mennesker, der sidder og jonglerer med store bevillinger, egentlig gjort sig klart, hvad de vil med det, hvad det er for et samfund, og har de sikret sig en debat om, hvorvidt vi nu gerne vil derhen, om vi har brug for det, eller om vi eventuelt kunne gøre det på en helt anden måde?

Bioteknikken synes jeg er nok så spændende at bore ned i. Den biotekniske forskning foregår stort set i privat regie. Det er nemlig dér, pengene er, og det er dér, stillingerne er. Så er det meget vanskeligt samtidig at snakke om forskningens åbenhed eller forskningsfrihed. Kan vi få, kan vi sikre, større åbenhed om, hvad der foregår de forskellige steder? Jeg vil egentlig meget gerne have et bud fra ministeren på det.

Et enkelt lille spørgsmål inden for plantegenetikken: kan man sikre, at der ikke kan tages patent på nye planter, nye former for liv? Det vil få enorm betydning i udviklingen fremover, at ikke store, multinationale selskaber kan sidde og eje en bestemt grønsag, som kan være den, der kan klare ernæringsproblemerne, hvis det nu går så godt med denne forskning, som de i højstemte øjeblikke påstår at det kan? Er det dét, de vil med den? Der er altid et eller andet kønt med de ædle motiver til sidst, når man har hørt noget, som måske lyder knap så kønt lige inden.

Den anden side af sagen er det, der foregår inden for den medicinske verden. Her er det meget vanskeligt at skelne mellem forskning og behandling, og derfor kan man komme op og sige: hører det, du siger, ikke hjemme i en anden sammenhæng? Det gør det muligvis. Jeg vil alligevel tage det op. To emner vil jeg berøre.

Det ene er spørgsmålet om reagensglasbørn, hvor der i allerhøjeste grad er tale om, at der åbner sig nye muligheder, ikke i første omgang, men nye muligheder fremover for en ganske makaber udvikling med en fantastisk kontrol og styring med nogle principper

bagved, som vi ingen mulighed har for at kontrollere.

Det andet emne, som får en masse penge, er det, der ligger i fosterdiagnostikken. Er ministeren klar over – jeg skal nok være færdig lige straks – at der f.eks. er lavet fosterdiagnostik på indikationen hareskår? Skal mennesker, der har hareskår, nu have at vide, at deres liv egentlig ikke er livet værd. Hvordan kan man lave diagnostik på den indikation? Nu kan jeg mærke, at jeg hellere må holde op. Det er den slags spørgsmål, som vi skal bruge bl.a. humanisterne – og vi skal have mange flere af dem – til at rejse og få os andre med i.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Politik drejer sig normalt om det, vi er uenige om. I dag har vi haft en debat om noget af det, vi er forholdsvis enige om. Det danske folketing er positivt over for forskningen. Vi er her i tinget almindelige mennesker, som højst har personligt kendskab til et enkelt lille hjørne af forskningen, anderledes kan det ikke være, men vi har i dag i fællesskab demonstreret, at vi har sans for, at uden forskning kan vi ikke ånde, uden forskning kan vi ikke drage nytte af det internationale samarbejde, der findes på erkendelsens frontlinjer. Forskningen er vore antenner, forskningen er en af bærepillerne, uden hvilken hverken reallønnen eller social trykthed kan bevares. Det er vi næsten alle enige om.

Jeg vil gerne sige ordførerne tak for en lang række inspirerende indlæg. Jeg vil gerne sige tak for, at der hos dem, der var inde på det, var støtte til bestræbelserne for at skabe større mobilitet.

Til hr. Dræbye kan jeg sige, at jeg har lige øjet det lille kapitel om forskermobilitet igen, og jeg kan se, at det kan tolkes, som om det kun drejer sig om mobilitet mellem institutionerne, men det er absolut ikke nogen nødvendig tolkning, og jeg kan garantere for, at meningen sandelig især var mobilitet mellem forskningsinstitutioner og det omgivende liv.

Der var også bred støtte til den tanke, at vi – da vi ikke kan øge bevillingerne voldsomt på dette punkt – bliver nødt til at søge at koncentrere kræfterne på nogle forskningssteder, hvor man så til gengæld har